

За результатами вивчення етіологічної структури лептоспірозу собак нами встановлено, що домінуючою є серологічна група *L.canicola* –67,0 %, *L.icterohaemorrhagiae* та *L.grippotyphosa* нараховують відповідно 30,8 й 2,2 відсотки.

Висновки:

1. За період з 2017 до 2020 р.р. досліджено 1687 собак на лептоспіроз та виявлено 91 (5,4%) позитивно реагуючих в РМА.
2. Собаки інфікуються лептоспірами наступних серогруп: *L.canicola* (67,0%), *L.icterohaemorrhagiae* (30,8%), *L.grippotyphosa* (2,2%).

Перспективи подальших досліджень полягають в безпосередньому вивченні різноманітних джерел та резервуарів збудника лептоспірозу в урбанізованій місцевості та шляхів його розповсюдження.

Список літератури

1. Бабюк С.Я., Кисиленко Л.С., Корнієнко Л.Е. Аналіз епізоотичної ситуації щодо лептоспірозу собак у 2006-2008 р.р. у м. Київ /С.Я. Бабюк, Л.С. Кисиленко, Л.Є. Корнієнко // Збірник наукових праць Луганського НАУ. - 2008. - №92. – С.17-21.
2. Бернасовська О.П. та ін. Проблема лептоспірозу в Україні /О.П. Бернасовська, В.М. Кондратенко, О.В. Мельницька // Інфекційні хвороби. – 1996. - № 2. - С.16-17.
3. Федотов В., Корсун Л., Жиліховський А. Щодо епізоотичної ситуації та етіологічної структури лептоспірозу на території північного регіону України /В. Федотов, Л. Корсун, А. Жиліховський. // Ветеринарна медицина України. - 2001. - №1. – С. 21-22.
4. Зон Г. Напрямки в еволюції епізоотичного процесу лептоспірозу та шляхи до оптимізації захисту собак в Україні /Г. Зон // Ветеринарна медицина України. - 2007 - № 5. - С.11-14.
5. Турченко О.М, Зон Г.А. Лептоспіроз собак у м. Суми: епізоотичний моніторинг, діагностика та лікування. Ветеринарна біотехнологія.- 32 (2), 2018, с. 545-550.
6. Тимофєєв І.О., Фоміна Л.І. Інфікованість собак лептоспірами різних серологічних груп в Одеській області /І.О. Тимофєєв., Л.І. Фоміна //Аграрний вісник Причорномор'я ОДАУ. – 2009. - №47. –С. 19-22.
7. Перицька Л.В., Дробот О.С. Лептоспіроз собак в м.Чорноморськ. /Аграрний вісник Причорномор'я ОДАУ. – 2016. - №81. – С. 92-96.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТНИХ ЗАСОБІВ ЗА АСКАРИДІОЗНО-ГЕТЕРАКОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КУРЕЙ

Пивоварова І. В., к. вет. н.

Пероцька Л. В., к. вет. н.

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Птахівництву, однієї з найперспективніших, високопродуктивних галузей тваринництва, чималий збитокносять захворювання різної патології, в тому числі й гельмінтози. Інвазійні хвороби суходільної птиці мають значне поширення й завдають вагомих економічних збитків невеликим приватним господарствам, а також за умови промислового розведення. Внаслідок гельмінтозів молодняк відстає в рості та розвитку, знижується вгодованість дорослих птахів, несучість яєць та племінна цінність птиці. Успішне лікування інвазійних хвороб птиці можливе за умови якісної діагностики та своєчасного проведення цілого комплексу заходів. Важливим є і залишається застосування високоефективних, малотоксичних, дешевих, зручних у використанні, з широким спектром дії антигельмінтних засобів. У зв'язку з цим, *актуальними* є дослідження щодо порівняльної ефективності антигельмінтних засобів.

Матеріали і методи. Дослідження проводились на базі фермерського господарства Білгород-Дністровського району Одеської області, що спеціалізується на відгодівлі курей-бройлерів кросу «КОББ-500».

Для встановлення ефективності використаних засобів було обрано показник інтенсефективності за використання антигельмінтиків, а саме бровадазол плюс, левамізол плюс 10, бровермектин гранулят. Для досліджень було відібрано 40 голів-аналогів птиці із наближеною інтенсивністю інвазії *Ascaridia galli* та *Heterakis gallinarum* за спонтанного зараження. Кожна група нараховувала по 10 голів птиці.

Результати досліджень. Результати копроовоскопічних досліджень проб посліду від птиці вже на 3-тю добу після застосування визначених антигельмінтиків засвідчили суттєве зниження інтенсивності інвазії, найбільше цей показник знизився серед птиці I дослідної групи (з 45,11 до 11,08 та з 28,61 до 6,04), що складає 75 та 78 % відповідно щодо аскаридіозу та гетеракозу (табл. 1).

Таблиця 1.

Інтенсефективність (ІЕ) антигельмінтних засобів за аскаридіозно-гетеракозної інвазії курей (M±m, n=10)

Групи птиці (препарати)	Збудники	Інтенсивність інвазії (екземплярів яєць в 1 г фекалій)				ІЕ, %
		До обробки	Після обробки, доба			
			3	10	21	
I дослідна (бровадазол плюс)	<i>A. galli</i>	45,11±0,97	11,08±0,58	1,71±0,11	-	100
	<i>H. gallinarum</i>	28,61±1,26	6,04±0,12	0,42±0,20	-	100
II дослідна (левамізол плюс 10)	<i>A. galli</i>	39,96±1,61	17,33±1,03	3,07±0,94	1,14±0,30	97,1
	<i>H. gallinarum</i>	26,03±1,92	9,12±0,36	4,17±0,25	2,71±0,19	89,6
III дослідна (бровермектин гранулят)	<i>A. galli</i>	41,58±1,52	18,03±0,98	7,66±0,73	3,92±0,39	90,6
	<i>H. gallinarum</i>	26,53±1,22	8,84±1,26	5,16±0,42	1,16±0,56	95,6
Контрольна	<i>A. galli</i>	43,15±0,86	49,87±1,46	47,18±0,82	51,02±0,73	-
	<i>H. gallinarum</i>	30,92±1,16	27,11±1,76	32,12±1,14	32,24±1,27	-

На 10-ту добу інтенсивність інвазії найбільше знизилася, також, в I дослідній групі на 84 і 78 % відповідно, найменший відсоток зниження інтенсивності інвазії встановлено у пробах посліду від птиці III дослідної групи (58 та 42 %).

На 21-у добу після застосування антигельмінтиків птиця I дослідної групи була вільна від гельмінтів *Ascaridia galli* та *Heterakis gallinarum*, проте в пробах посліду від птиці II та III дослідних груп реєструвалася незначна кількість яєць обох видів гельмінтів. Показники інтенсивності інвазії контрольної групи залишались на стабільно високому рівні. Таким чином, експериментальним шляхом доведено, що інтенсефективність бровадазолу плюс до аскаридіозно-гетеракозної інвазії курей становить 100 %, левамізолу плюс 10 – 97,1 та 89,6 % до аскаридій та гетераків та бровермектину грануляту – 90,6 та 95,6 % відповідно.

Враховуючи високий рівень контамінації оточуючого середовища інвазійними елементами, необхідно **в подальшому** визначити найбільш ефективні дезінфектанти для максимальної дезінвазії пташників.

Висновки. 1. В господарствах Одеської області серед курей-бройлерів кросу «КОББ-500» зустрічається аскаридіозно-гетеракозна інвазія із різною інтенсивністю та екстенсивністю.

2. Найбільш ефективним антигельмінтним засобом за спонтанної аскаридіозно-гетеракозної інвазії є бровадазол плюс, інтенсивність якого складає 100 %.

Список літератури

1. Маслак О. Тенденції ринку продукції птахівництва / О. Маслак // Агробізнес сьогодні. – 2013. – № 24. – С. 271.
2. Богач М. В. Теоретичні аспекти поширення гельмінтозів домашньої птиці на півдні України у зв'язку з глобальною зміною клімату / М. В. Богач // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Харків, 2009. – № 92. – С. 56–59.
3. Маршалкіна Т. В. Моніторинг інвазійних хвороб свійської птиці в господарствах степової зони України / Т. В. Маршалкіна, Г. В. Заїкіна, І. І. Коваленко // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2010. – Вип. 93. – С. 243–246.
4. Ремизова С. Е. Кишечная микрофлора при аскаридіозно-гетеракидозном захворюванні кур / Е. С. Ремизова, С. В. Ларионов, Р. Т. Манапова // Ветеринария. – 2004. – № 5. – С. 31–38
5. Ruff M. D. Important parasites in poultry production systems / Ruff M. D. // Veterinary Parasitology. – 1999. – Т. 84, № 3–4.

УДК 618.619-002.636.22/28

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОДОВІСНИХ ПРЕПАРАТІВ В СИСТЕМІ ОЗДОРОВЧИХ ЗАХОДІВ ЗА МАСТИТУ КОРІВ

Роман Л. Г. к.вет.н., доцент
Одеський державний аграрний університет

В статті представлені дані щодо терапевтичної ефективності нового протимаститного йодовмісного препарату трансдерміну у системі оздоровчих заходів за маститу корів. Всебічне вивчення трансдерміну і отримані при цьому результати дозволяють рекомендувати його як ефективний і безпечний засіб терапії за маститу лактуючих і сухостійних корів.

Ключові слова: трансдермін, мастит корів, полімерйодвісмутсульфамід, система оздоровчих заходів, амоклокс ДС.

Мастит був і залишається однією із значних ветеринарних проблем. Він реєструється у будь-якому фізіологічному стані корів, але в період запуску і сухостою ризик виникнення маститу збільшується в 5-7 разів у порівнянні з лактаційним періодом [1,2].

Економічні збитки, які спричиняє мастит молочному скотарству, складаються зі зниження надоїв на 10-25%, примусового забою, зниження якості і браковка молозива з-за наявності в ньому домішок маститного; загибелі новонароджених телят, ветеринарні витрати [3].

При розробці і впровадженні методів та засобів лікування корів, хворих на мастит, важливо враховувати те, що лікувально-оздоровчі заходи виконуються з одночасним охопленням усього дійного стада або сухостійних корів, а роботи проводяться безпосередньо в місцях утримання тварин. Таким чином, пропонований засіб повинен бути простим, легк виконуваним, нетравматичним, надійним і відповідати ветеринарно-санітарним вимогам.

Трансдермальний засіб має переваги перед внутрішньоцистернальним введенням: спрощується техніка проведення лікарських процедур, виключається небезпека травмування і контамінації соскового каналу.

Аплікаційно застосовують наступні препарати: віватон, уберсан [4], полімерйодвісмутсульфамід (ПВС). Останній розроблений в Донському ДАУ, атестований, випускається для ветеринарії [5].